

har den. Den vil der kunne have en Retræte, naar Krigen føres til Søs i Østersøen. Hvis en Koalition af Østersømagter kunde tænkes at ville lukke Østersøen, og der saa laa en Fæstning ved Sundet, er det øjensynligt, at det var af den største Interesse for Koalitionen at faa denne Fæstning i sin Magt med Arsenaler, Skibsværfter osv. Ogsaa den anden Magt, der vil søge at forhindre sligt, vilde sikkert sætte stor Pris paa at have denne Befæstning. Er Byen derimod ubefæstet, vil ingen have Interesse for den. Der vil ingen Retræte være der. Hvis den omtalte Fremtidsmulighed kunde tænkes, vilde denne Fæstning ved København spare vedkommende Magt Omkostningerne ved selv at anlægge en saadan Fæstning. Men have vi altsaa Fæstningen, og vi rodes ind i en Krig mellem Stormagterne, og denne Fæstning erobres af en Magt, som vi paa denne Maade ere komne i Krig med, er det klart, at den aldrig gives tilbage. En saadan Stormagt vil aldrig retablere et Kongerige Danmark, som den er nødt til at regne med som en Fjende. Aldrig! Men en aaben By har, som sagt, ingen Interesse for nogen i Tilfælde af en Krig i vore Farvande eller vore Egne, og vi kunne roligt stole paa, at vor Selvstændighed vil bevares, naar vi kun holde os neutrale.

Det ærede Medlem udtalte, at han oprindelig aldrig havde tænkt sig Københavns Befæstning, at han havde kæmpet derimod saa længe som muligt, paa Grund af den frygtelige Ulykke det vilde være for København at være Fæstning og komme ind under alle de Konsekvenser, som under en Krig følge deraf. Men det ærede Medlem sagde, at han maatte give efter for de overvældende Beviser. Dog baade han og de andre skyldte os bestandig Beviserne. Jeg ved ikke, at vi nogen Sinde have faaet forklaret de Grunde, som skulle bevæge os til Anlæget af en Fæstning ved København. Det ærede Medlem skulde være blevet ved sine Ungdomstanker. Det vilde nemlig ikke alene være en frygtelig Ulykke for København som Fæstning under en Krig at blive bombarderet, afbrændt, brandskattet og ødelagt, men det vilde være en Ulykke for hele Landet, ikke alene fordi Selvstændigheden da er borte, men ogsaa fordi alt, hvad vort Folk ejer af Kultur, alt, hvad der højner det, alt, hvad der er Betingelse for Folkets Fremgang, findes i København, og det derfor er klart, at om den Ulykke skulde ske, at vor Selvstændighed blev tilintetgjort, vort Land blev

erobret, vilde Tilintetgørelsen af København tillige føre med sig, at alt, hvad vi skulde have af aandelige Værdier til at bære vort Folk oppe efter Ulykken under Fremmedherredømme, vilde gaa tabt. Hele vort Folks Modstandskraft under Fremmedherredømmet vilde blive tilintetgjort, naar alt, hvad København ejer af aandelige og materielle Værdier, gik tabt. Ingen kan tvivle om, at den Dag kommer, da Nationaliteterne, baade de smaa og store Folks, ere beskyttede derved, at Folkenes Selvbestemmelsesret bliver anerkendt. Til den Dag gælder det om at kunne vedligeholde, selv under Fremmedherredømme: Nationaliteten, Bevidstheden om vor egen Værdi og vor Selvstændigheds Berettigelse. Nej, det ærede Medlem skulde være blevet ved sin Ungdoms Idealer, saa havde han ikke været med til at udsætte vort Fædreland for den største Ulykke, der kan ramme et Folk, nemlig at miste sin Selvstændighed. Den mistes ikke, hvis København er en aaben By, naar vi da blot selv ville holde paa, hvad der kan beskytte os.

Den Maade, det ærede Medlem udtrykte sig paa, viser for Resten ogsaa, at han er inde paa en fejl Vej, baade han og Højre. Paa et andet Punkt i sin Tale sagde han til mig, at jeg havde udtalt Villighed til eventuelt, naar Fæstningen blev nedlagt, at gaa med til kostbare Foranstaltninger til „Forsvar for vor Neutralitet og vor Selvstændighed“. Det har jeg aldrig sagt. Hvad jeg har sagt, var først og fremmest det: Fæstningen er den eneste alvorlige Fare, som truer vor Selvstændighed. Det er min Overbevisning. Dernæst har jeg sagt: Vor Selvstændighed kan kun opretholdes ved ubetinget Neutralitet, og naar Fæstningen er der, ere vi ikke sikre paa, at vi ikke kunne tvinges ud af vor Neutralitet, fordi Fæstningen kan være et Vaaben i en Stormagts Haand mod en anden Stormagt. For det tredje har jeg sagt, at den Neutralitet, som skal beskytte vor Selvstændighed, kan kun opretholdes ved en klog Udenrigspolitik, baseret paa, at vi allerede i Fredstid have erklæret Neutraliteten i Forbindelse med, at vi have truffet saadanne militære Foranstaltninger, som nødvendiggøres ved Folkerettens Krav. For det fjerde har jeg sagt, at da København som aaben By ingen militær Værdi har for de tilgrænsende krigsførende Stormagter, men derimod vil have stor Værdi for hver af dem, naar den bliver en Fæstning, bliver den et Vaaben mod vor Selvstændighed, som enhver af dem vil søge at sætte sig i Besiddelse af. Ved at skabe